

Espoon kaupungin konsernitilinpäätösanalyysi 2013

Versio : 12.6.2014

Bo-Erik Ekström / Rudolf Ekström B&MANs

Sisältö

- **Tausta ja tavoitteet**
- **Espoon kaupunki 2009-2013**
- **Espoon kaupunkikonserni 2013**
- **Espoon kaupunkikonserni -yhteenveto**

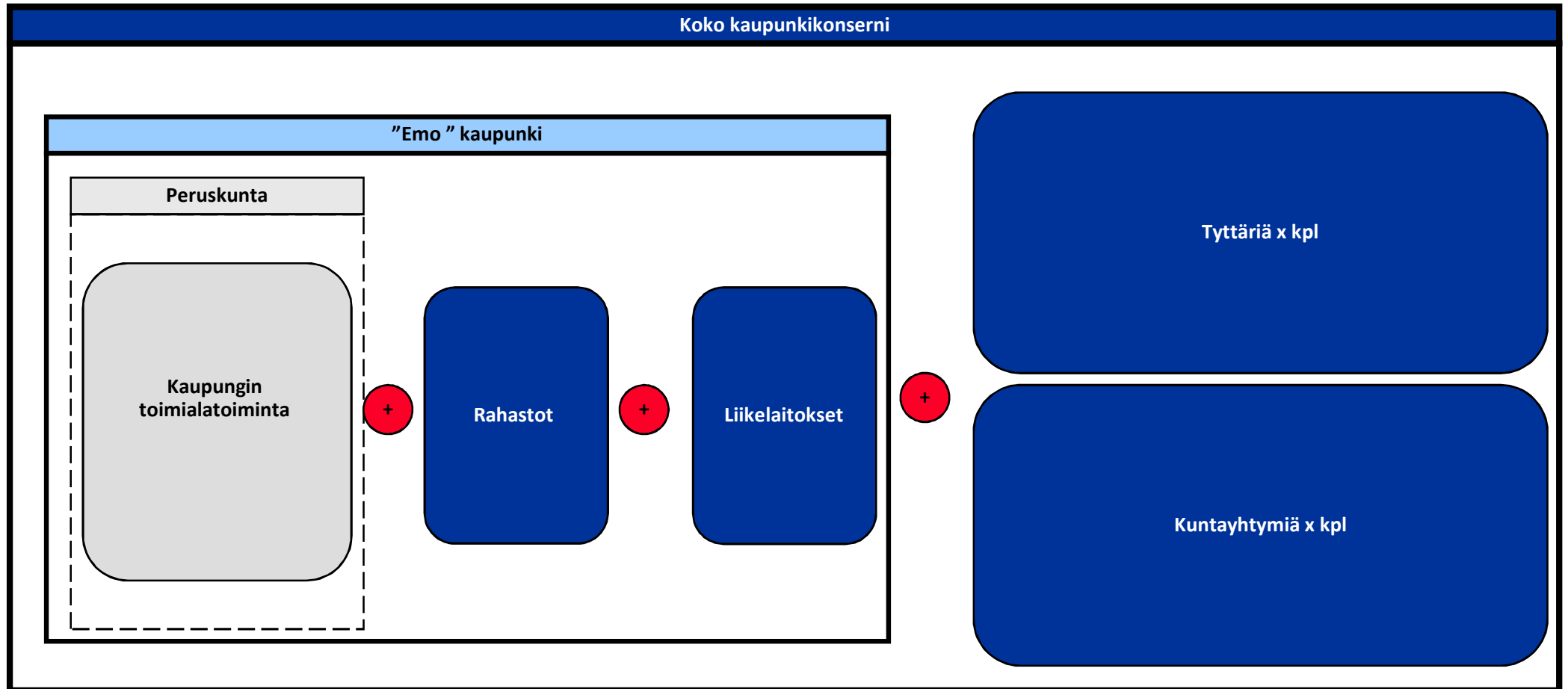
Kuntien konsernitilipäättösanalyysit

- *Kuntien tilipäättösanalyysien* tavoite on rakentaa kaupunkien taloudellisen tilan seurannalle uutta välinettä jo aiemmin lanseerattujen *Kuntakonserniansalyysien* oheen.

Seurannan kehittäminen helpottaa kuntien toiminnan ymmärtämistä sekä lisää sen läpinäkyvyyttä. Kuntatalouden tarkempi analysointi edesauttaa myös kuntataloudesta käytävän keskustelun tason ja kiinnostuksen kohenemistä. Analyysit on tehty yritystaloudellisesta näkökulmasta, mutta malli on kuitenkin räätälöity kuntataloudelle soveltaen olemassa olevia yritysanalyysityökaluja.

- Kuntakeskustelu on käynnistännyt lukuisia hankkeita. Näistä useimmat ovat julkisten tahojen omia strategisia tai poliittisia hankkeita. Yksityisen sektorin ja elinkeinoelämän osallistuminen keskusteluun on ollut vähäisempää. Yksi näistä avauksista on ollut Elinkeinoelämän Valtuuskunta EVAn vuonna 2003 käynnistämä *Kaupunkitalous – hanke*, jonka yksi kantava ajatus oli, että kuntataloudesta käytävää keskustelua tulisi pyrkiä laajentamaan ja siirtämään uusille raiteille. Hankkeen *Pelastakaa Helsinki –* raportissa todettiin muun muassa, että kuntien talous tarvitsee riippumattoman analytikkotahon, joka seuraisi kuntien taloudellista kehitystä aiempaa tarkoituksenmukaisimmilla, tarkemmilla ja vertailukelpoisimmilla mittareilla. Raportissa todettiin myös, että median tulisi seurata ainakin suurimpien kaupunkien taloutta aiempaa laajemmin.
- Nämä *Kuntien tilipäättösanalyysit* yrittävät omalta osaltaan vastata tähän haasteeseen. Kutsumme kuntien asukkaita *asukasomistajiksi* soveltaen kuluttajaosuuskuntien asiakasomistaja-käsitettä, sillä kunnallisella toiminnalla on monia yhtäläisyyksiä juuri kuluttajaosuuskuntien kanssa. Kuntatalouden tarkasteleminen omistajan näkökulmasta avaa myös uusia vaihtoehtoja kuntien ongelmien ratkaisemiseksi muun muassa kehittämällä ja jalostamalla kuntakonsernien laajoja omaisuusmassoja.
- Verkkosivuille www.asukasomistajat.fi lisätään tilipäättösanalyysien *suppeat* versiot suurimmista kuntakonserneista sitä mukaa kun ne valmistuvat.

Suurkaupunkien konsernirakenne – B&MANs analyysi tehdään konserninäkökulmasta

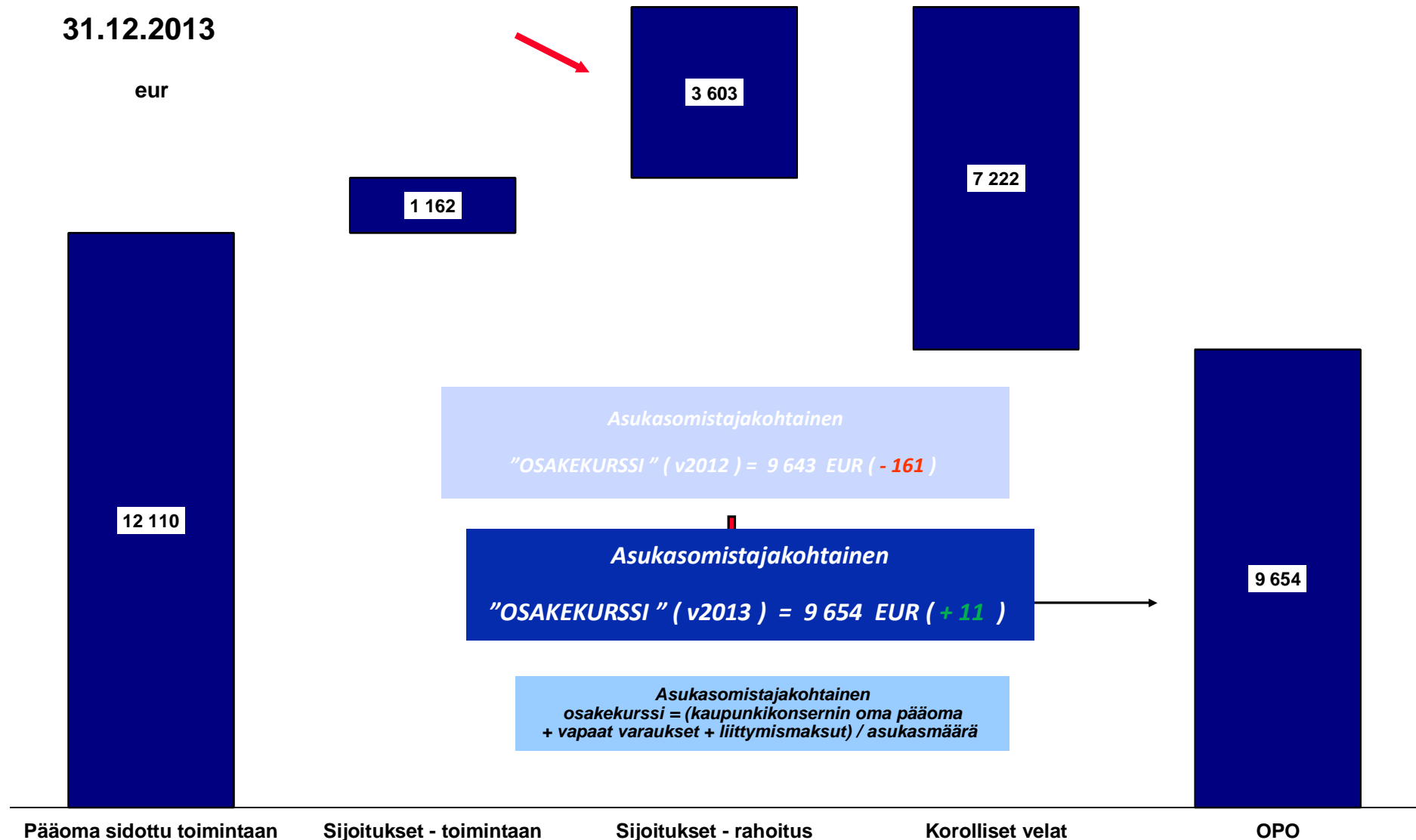

Sisältö

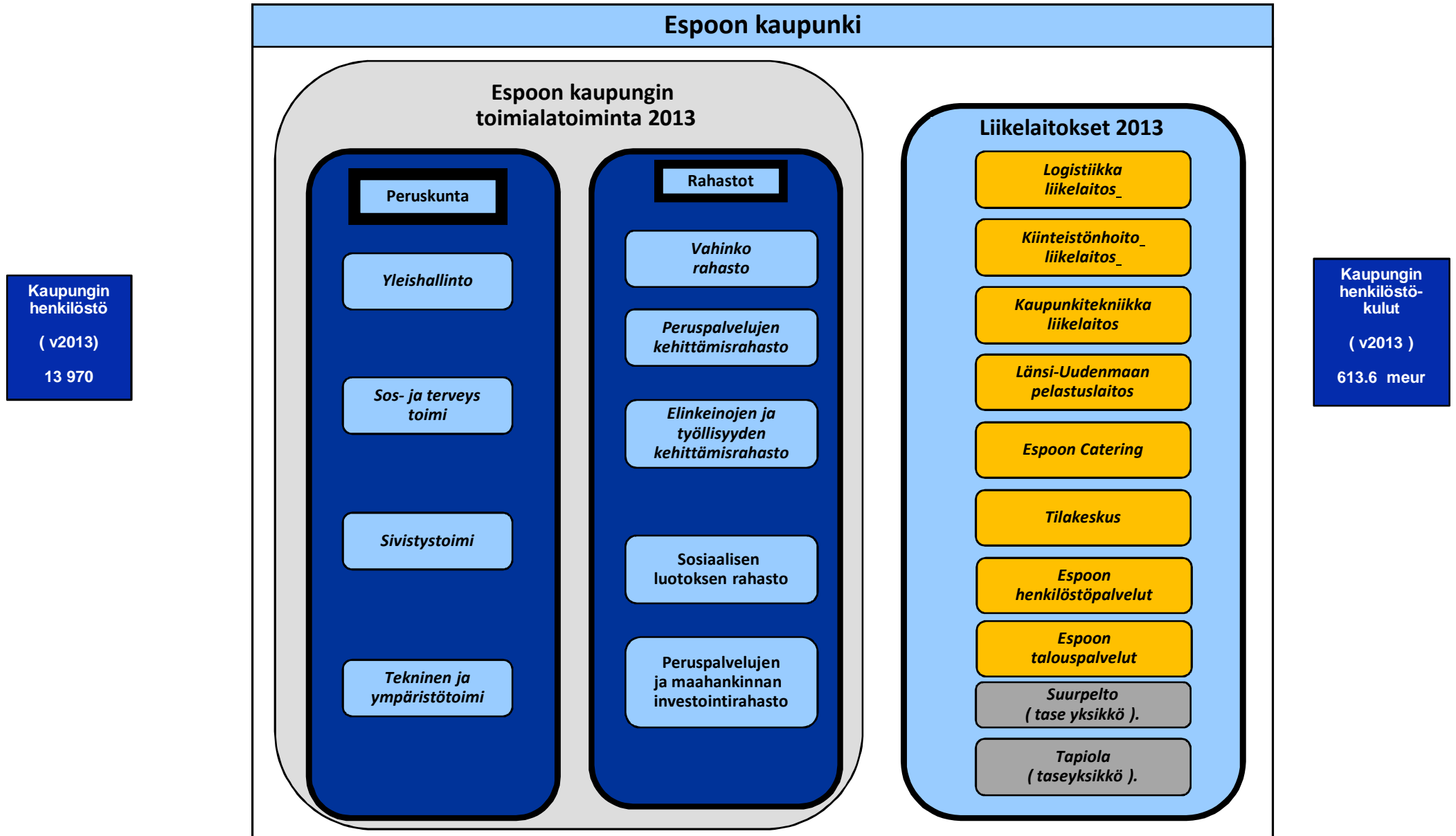
- Tausta ja tavoitteet
- **Espoon kaupunki 2009-2013**
- **Espoon kaupunkikonserni 2013**
- **Espoon kaupunkikonserni -yhteenveto**

Espeen *asukasomistajat* ovat suurten kaupunkien asukkaista kolmanneksi varakkaimpia – *liikeidea näkyy myös konsernitaseen rakenteessa*

Data Espoon kaupunki Analyysi : B&MANs

Espoon kaupungin rakenne vuonna 2013 - rahastoja 5 kpl ja liikelaitoksia 10 kpl

Verotulot nousivat 57,8 meur suhteessa edelliseen vuoteen – *kunnallisverokertymä oli vuonna 2013 peräti 61,6 meur suurempi kuin vuotta aikaisemmin mutta yhteisveron osuus laski 7.2 meur*

Espoon kaupungin tuloslaskelma						ERO (keur)	ERO(%)	5v CAGR
	2013	2012	2011	2010	2009	2013/2012	2013/2012	
<i>Kunnan tulovero</i>	1 129 132	1 067 500	1 023 609	1 000 318	966 040	61 632	5,77 %	3,98 %
<i>Osuus yhteisöveron tuotoista</i>	108 968	116 129	144 527	120 446	110 045	-7 161	-6,17 %	-0,25 %
<i>Kiinteistövero</i>	69 053	65 694	63 312	63 003	50 063	3 359	5,11 %	8,37 %
<i>Muut verot</i>	0	0	1	0	1	0		
Verotulot yhteensä	1 307 153	1 249 323	1 231 449	1 183 767	1 126 149	57 830	4,63 %	3,80 %
<i>Tulovero %</i>	17,75	17,75	17,75	17,75	17,50			

Valtionosuudet (netto) olivat 7,4 meur pienemmät suhteessa vuoteen 2012 – osuuksien analysointia on haasteellista koska niiden käsittely ja raportointi on kirjanpidossa muuttunut.

Data Espoon kaupunki Analyysi : B&MANs

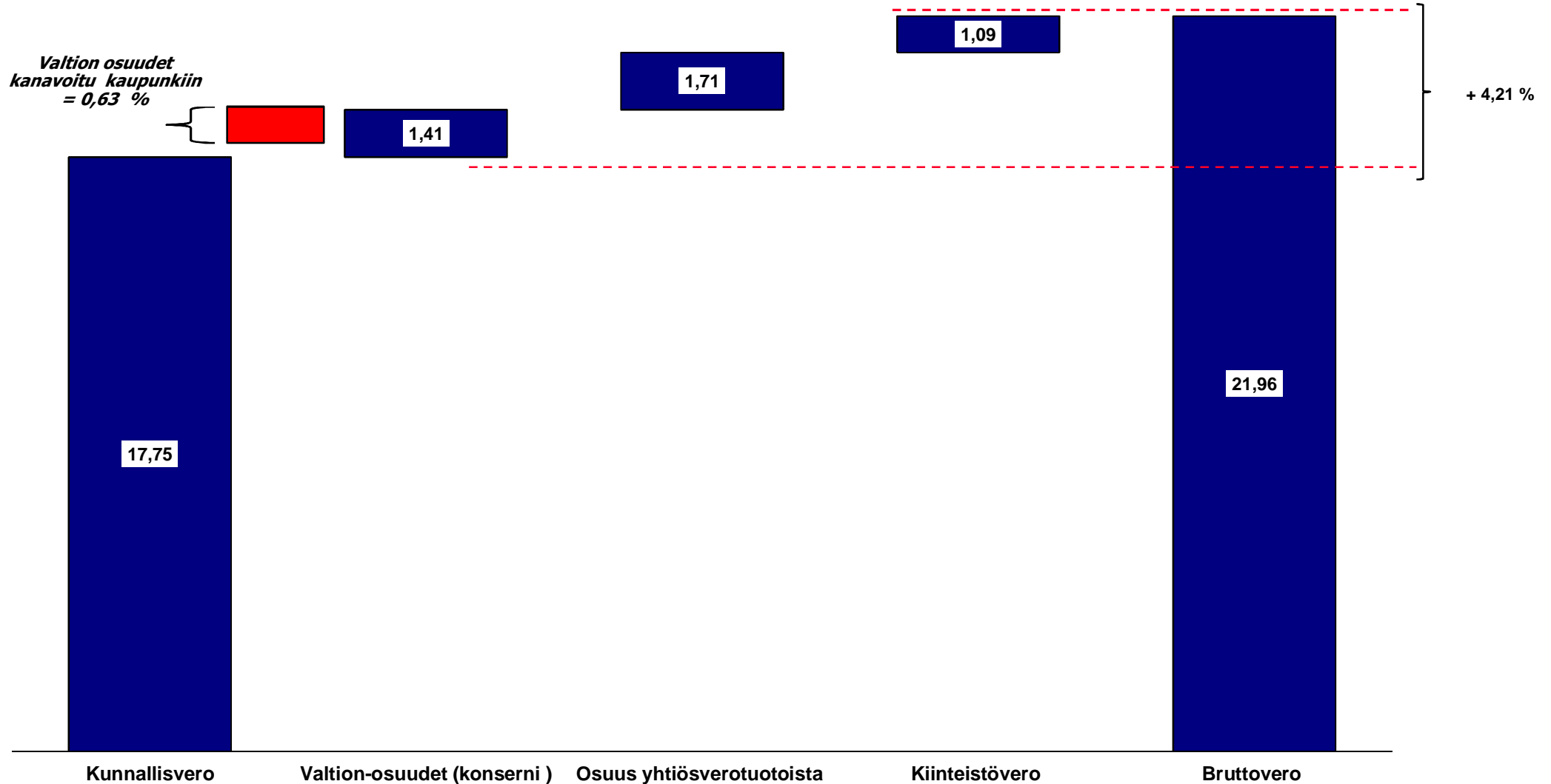
Espoon kaupunki	2009 Espoo	2010 Espoo	2011 Espoo	2012 Espoo	2013 Espoo	Muutos 2013/2012	CAGR
Aukkaita	244 353	247 870	252 439	256 824	260 753	3 929	
Veroprosentti	17,50 %	17,75 %	17,75 %	17,75 %	17,75 %	0,00 %	
Peruspalveluiden valtionosuus		233 534	244 984	252 775	254 726	1 951	
Yleinen	-4 396						
Sosiaali- ja terveydenhuolto	132 641						
Opetus- ja kulttuuritoimi	47 272	-30 706	-32 403	-32 503	-31 570	933	
v2010 järjestelmämuutoksen tasaus		-266			-266	0	
Valtionosuudet brutto	175 517	202 562	212 581	220 272	222 890	2 884	6,16 %
Verotulojen tasaus	-178 736	-178 173	-181 661	-172 105	-182 404	-10 299	
Valtionosuudet netto	-3 219	24 389	30 920	48 167	40 486	-7 415	

63 613

Kun yhden kunnallisveroprosentin tuotto = 63,6 meur niin Espoon kaupungin verotuloja tasataan 3 yksikön verran – eli ilman tasausta kaupungille riittäisi 14,75 %

Espoon kaupungin bruttoveroprosentti vuonna 2013 oli 21,96 %

Bruttoveroprosentti vastaa sitä verotaso, jota kunnat joutuisivat kantamaan asukkailtaan ilman valtion ja kunnan välisiä tulonsiirtoja missä myös kiinteistövero peritään osana kunnallisveroa

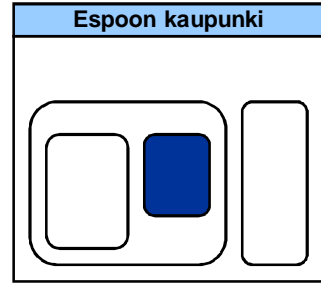
Tuloja kertyi kaupunki tasolla 62,7 meur enemmän suhteessa vuoteen 2012 – tulojen vuotuinen kasvuprosentti = 5,61%

Data Espoon kaupunki
Analyysi : B&MANs

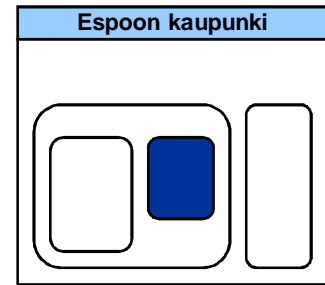
Espeen kaupungin tuloslaskelma	2013	2012	2011	2010	2009	ERO (keur) 2013/2012	ERO(%) 2013/2012	5v CAGR
<i>Myyntituotot</i>	62 691	51 091	52 475	47 600	74 164	11 600	22,70 %	-4,11 %
<i>Maksutuotot</i>	110 155	107 115	92 593	78 539	86 095	3 040	2,84 %	6,35 %
<i>Tuet ja avustukset</i>	34 915	32 166	27 339	23 706	19 402	2 749	8,55 %	15,82 %
<i>Vuokratuotot</i>	0	21 226	19 492	0	0	-21 226	-100,00 %	
<i>Muut tuotot</i>	70 982	41 103	53 750	74 507	39 732	29 879	72,69 %	15,61 %
Toimintatuotot	278 743	252 701	245 649	224 352	219 393	26 042	10,31 %	6,17 %
Valmistus omaan käyttöön	49 760	63 865	54 099	7 955	4 941	-14 105	-22,09 %	78,14 %
<i>Satunnaiset tuotot</i>	0	0	0	234 878	0	0		
<i>Satunnaiset kulut</i>	0	0	0	0	0	0		
Myyntivoitot/tappiot	0	0	0	234 878	0	0		
<i>Verotulot</i>	1 307 153	1 249 323	1 231 448	1 183 767	1 126 149	57 830	4,63 %	3,80 %
<i>Valtionosuudet</i>	40 485	47 526	30 920	24 390	-3 219	-7 041	-14,82 %	
Verot ja valtionosuudet	1 347 638	1 296 849	1 262 368	1 208 157	1 122 930	50 789	3,92 %	4,67 %
	80,4 %	80,4 %	80,8 %	72,1 %	83,3 %	81,0 %		
" Liikevaihto "	1 676 141	1 613 415	1 562 116	1 675 342	1 347 264	62 726	3,89 %	5,61 %

Espeen Veden
myyntivoitto

Kaupungilla on sähkötoiminnan myynnistä kertyneitä voittovaroja rahastoitu joidenka käyttötarkoituksesta on sovittu - rahastojen vuoden 2013 nettotulos oli hyvä 47,9 meur

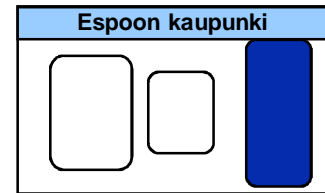

Espoon kaupungin rahastot 2013	Peruspalvelujen ja maanhankinnan investointirahasto	Peruspalvelujen kehittämisrahasto	Elinkeinojen ja työllisyyden kehittämisrahasto	Vahinkorahasto	Sosiaalsen luototuksen rahasto	Yhteensä
Tulot	0	0	465	653	27	1 145
Menot	64	6	366	487	125	1 048
Toim.kate	-64	-6	99	166	-98	97
Poistot	0	0	122	0	0	122
Liikevoitto	-64	-6	-23	166	-98	-25
Rahoituskulut	-2 425	-82	-3	0	0	-2 510
Rahoitustuotot	45 282	4 056	575	0	10	49 923
Verot	0	0	0	0	0	0
Nettotulos	42 793	3 968	549	166	-88	47 388
Peruspääomakorvaus	0	0	0	0	0	0
Tulos	42 793	3 968	549	166	-88	47 388

Kaupungin rahastoihin on korvamerkattu 574,6 meur voittovaroja joista 539,2 meur on vielä käyttämättä = emo kaupungin kassassa

		Peruspalvelujen ja maanhankinnan investointirahasto	Peruspalvelujen kehittämisrahasto	Elinkeinojen ja työllisyyden kehittämisrahasto	Vahinkorahasto	Sosiaalisen luototuksen rahasto	Yhteensä
Espoon kaupungin rahastot 2013							
Mihin sidottu	<i>Sidottu toimintaan</i>	460	2 708	11 719	756	2 232	17 875
	<i>Sijoitukset toimintaan</i>	0	0	17 368	0	0	17 368
	<i>Sijoitukset - rahoitus</i>	441 757	72 533	20 563	4 375	0	539 228
Sidottu pääoma		442 217	75 241	49 774	5 131	2 232	574 595
Miten rahoitettu	<i>Lainat kaupungilta/kunnalta</i>	0	0	0	0	0	0
	<i>Muut rahoittajat</i>	0	0	0	0	0	0
	<i>Korolliset velat</i>	0	0	0	0	0	0
	<i>Oma pääoma</i>	442 217	75 241	49 774	5 131	2 232	574 595
Peruspääoma		367 991	75 241	49 774	5 131	2 232	500 369

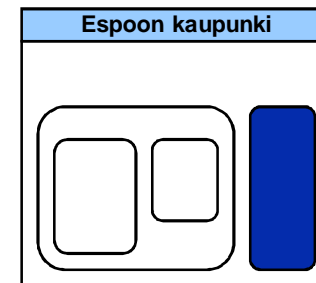
Espoolla oli 10 liikelaitosta – joista kertyi vuonna 2013 liikevoittoa 68,7 meur siitä Tilakeskuksen osuus 56,1 meur – peruspääomakorvauksia kanavoidaan takaisin peruskuntaan 28,2 meur edestä

Data Espoon kaupunki
Analyysi : B&MANs

keur											
Liikelaitokset 2013	Espoon logistiikka	Kaupunkitekniikka liikelaitos	Kiinteistöpalvelut liikelaitos	Espoon Henkilöstöpalvelu	Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos	Tilakeskus	Espoo Catering	Suurpelto TY	Tapiola TY	Espoo Talouspalvelu	Yhteensä
Tulot	16 726	59 095	63 241	8 424	34 298	211 956	43 636	23 016	5 231	9 951	491 619
Menot	13 020	57 266	60 135	7 892	32 586	113 848	43 600	7 875	5 002	9 502	368 682
Toiminta kate	3 706	1 829	3 106	532	1 712	98 108	36	15 141	229	449	121 108
<i>Poistot</i>	3 077	167	26	29	1 692	42 013	5	4 600	2 648	0	52 901
Liikevoitto	629	1 662	3 080	503	20	56 095	31	10 541	-2 419	449	68 207
	3,76 %	2,81 %	4,87 %	5,97 %	0,06 %	26,47 %	0,07 %	45,80 %	-46,24 %	4,51 %	13,87 %
Rahoituskulut	-1	-5	-260	0	-21	-42	-3	0	0	-1	-352
Rahoitustuotot	0	0	0	0	0	0	0	48	0	0	48
Verot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettotulos	628	1 657	2 820	503	-1	56 053	28	10 589	-2 419	448	67 903
	3,75 %	2,80 %	4,46 %	5,97 %	0,00 %	26,45 %	0,06 %	46,01 %	-46,24 %	4,50 %	13,81 %
<i>Peruspääomakorvaus</i>	-65	-20	-3	-3	0	-28 157	-18	0	0	-30	-28 225
Tulos	563	1 637	2 817	500	-1	27 896	10	10 589	-2 419	418	39 678

Espoon kaupungin liikelaitosten sidottu pääoma oli vuoden 2013 lopussa 853,7meur – *valtaosa (708,7 meur) sidottu Tilakeskuksen toimintaan.*

keur

Liikelaitokset 2013	Espoon logistiikka	Kaupunkiteknikka liikelaitos	Kiinteistöpalvelut liikelaitos	Espoon Henkilöstöpalvelu	Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos	Tilakeskus	Espoo Catering	Suurpelto TY	Tapiola TY	Espoo Talouspalvelu	Yhteensä
<i>Sidottu toimintaan</i>	21 743	4 331	3 377	958	2 189	614 812	6 836	60 967	44 973	0	741 590
<i>Sijoitukset</i>	0	0	0	0	0	93 899	0	16 211	1 034	0	111 144
<i>Kassa</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sidottu pääoma	21 743	4 331	3 377	958	2 189	708 711	6 836	77 178	46 007	0	852 734
<i>Lainat kaupungilta/kunnalta</i>	0	0	0	0	2 059	0	0	0	0	0	4 118
<i>Muut rahottajat</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Korolliset velat</i>	0	0	0	0	2 059	0	0	0	0	0	4 118
Oma pääoma	21 743	4 331	3 377	958	130	708 711	6 836	77 178	46 007	0	848 616
Peruspääoma	1 309	389	479	5 209	0	563 147	358	0	0	600	569 672
Peruspääoman tuottovaatimus	4,97 %	5,14 %	0,63 %	0,00 %	0,00 %	5,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	4,95 %
OPOn %(faktinen)	0,30 %	0,46 %	0,09 %	0,31 %	0,00 %	3,97 %	0,26 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	3,33 %

Vuoden 2013 liikevoitto oli negatiivinen – kaupungin kustannusmassa nousi 6 % ja 5v kasvuvauhti on % - lähes yhden prosenttiyksikön suurempi kuin tulojen vastaava luku

Espoon kaupungin tuloslaskelma						ERO (keur)	ERO(%)	
	2013	2012	2011	2010	2009	2013/2012	2013/2012	5v CAGR
" Liikevaihto "	1 676 141	1 613 415	1 562 116	1 675 342	1 347 264	62 726	3,89 %	5,61 %
<i>Palkat ja palkkiot</i>	472 778	462 070	444 375	421 744	427 411	10 708	2,32 %	2,55 %
<i>Eläkekulut</i>	112 852	104 013	100 803	97 245	96 188	8 839	8,50 %	4,08 %
<i>Muut hlö sivukulut</i>	27 928	25 717	34 054	26 854	29 656	2 211	8,60 %	-1,49 %
Henkilöstökulut yhteensä	613 558	591 800	579 232	545 843	553 255	21 758	3,68 %	2,62 %
Palvelujen ostot	685 761	660 235	615 087	534 874	493 849	25 526	3,87 %	8,55 %
Aineet,tarvikkeet ja tavarat	73 343	71 140	72 029	66 076	64 661	2 203	3,10 %	3,20 %
Avustukset	142 035	131 214	120 435	115 024	115 673	10 821	8,25 %	5,27 %
Vuokrakulut	0	50 673	45 662	0	0	-50 673		
Muut toimintakulut	59 108	7 771	6 430	49 417	44 509	51 337	660,59 %	7,35 %
Toiminnan menot	1 573 805	1 512 833	1 438 875	1 311 234	1 271 947	60 972	4,03 %	5,47 %
Toimintakate	102 336	100 582	123 240	364 108	75 317	1 754	0	
Poistot	108 677	116 477	95 917	88 879	95 307	-7 800	-6,70 %	3,34 %
Liikevoitto	-6 341	-15 895	27 323	275 229	-19 990	9 554		

Rahoitustoiminnan tulos oli peräti 17,6 meur suurempi kuin vuonna 2012 – nettotulosta kertyi kaupunkitasolla 56,1 meur

Espeen kaupungin tuloslaskelma	2013	2012	2011	2010	2009	ERO (keur) 2013/2012	ERO(%) 2013/2012	5v CAGR
Liikevoitto	-6 341	-15 895	27 323	275 229	-19 990	9 554		
<i>Korkotuotot</i>	14 621	14 982	15 661	13 310	1 572	-361	-2,41 %	
<i>Muut rahoitustuotot</i>	53 508	34 980	24 086	47 861	20 951	18 528	52,97 %	
<i>Korkokulut</i>	-2 832	-3 171	-3 751	-3 589	-3 476	339	-10,69 %	
<i>Muut rahoituskulut</i>	-2 859	-1 889	-18 665	-3 779	28 091	-970	51,35 %	
Rahoitusnetto	62 438	44 902	17 331	53 803	47 138	17 536	39,05 %	
Arvon alentumiset	0	-2366	0	-42	0	2 366		
Netto tulos	56 097	26 641	44 654	328 990	27 148	29 456	-86,43 %	19,89 %

Konsolidoimalla peruskunta, rahastot ja liikelaitokset syntyy Espoon kaupunki

keur

Espoon kaupunki 2013	Perus kunta	Rahastot (+ myynti voitot)	Like- laitokset	Eli- minoinnit	Espoon Kaupunki
Tulot	1 648 452	1 145	491 619	-465 075	1 676 141
Menot	1 671 060	1 048	368 682	-466 985	1 573 805
Toimintakate	-22 608	97	122 937	1 910	102 336
Poistot	54 300	122	52 901	1 354	108 677
Liikevoitto	-76 908	-25	70 036	556	-6 341
	-4,67 %	-2,18 %	14,25 %		-0,38 %
Rahoituskulut	-3 169	-2 510	-352	340	-5 691
Rahoitustuotot	47 342	49 923	48	-29 184	68 129
Peruspääomakorvaus			-28 225	28 225	0
Väh.osuus + muut tyttäret					0
Nettotulos	-32 735	47 388	41 507	-63	56 097

Espoon kaupunki 2013	Perus kunta	Rahastot (+ myynti voitot)	Like- laitokset	Eli- minoinnit	Espoon Kaupunki
Sidottu toimintaan	565 384	17 875	741 590		1 324 849
Sijoitukset - toimintaan	1 212 168	17 368	111 144	-573 790	766 890
Sijoitukset - rahoitus	243 110	539 228	0	0	782 338
Sidottu pääoma	2 020 662	574 471	852 734		2 874 077
Korolliset velat	338 664	0	4 118	-4 118	338 664
Oma pääoma	1 681 998	574 471	848 616	-569 672	2 535 413
Peruspääoma			569 672		

Data : Espoon kaupunki
Analyysi : B&MANs

keur

Vuoden 2013 kaupungin toiminnan kassavirta investointien jälkeen oli 12,3 meur negatiivinen , lainoja nostettiin 146,5 meur edestä pois , kassavaroja lisättiin 169,7 meur

Käyttöpääomasta vapautui 24,6 meur

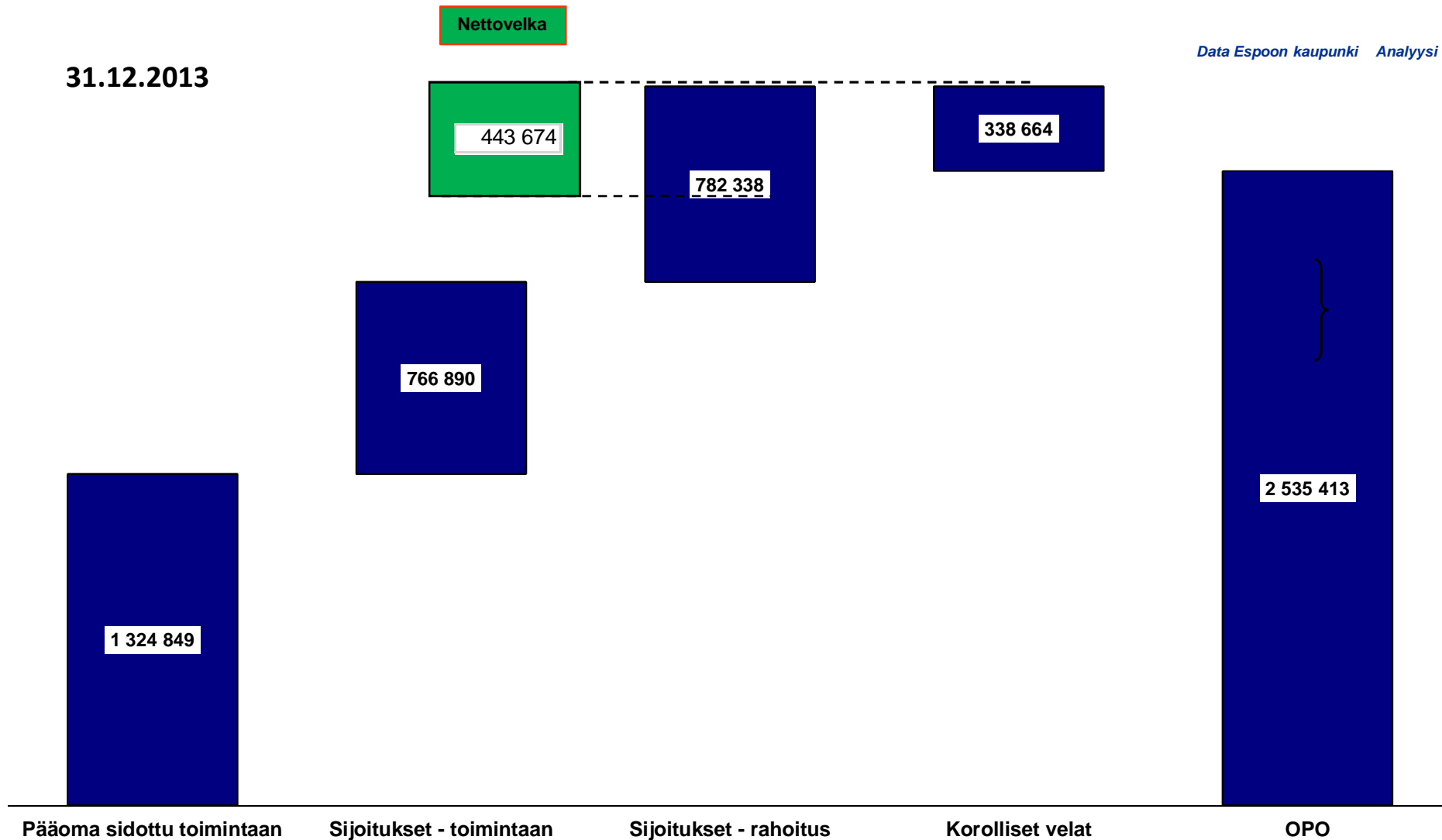
Data Espoon kaupunki
Analyysi : B&MANs

Espoon kaupunki			Muutos
Rahoituslaskelma	2013	2012	2013/2012
Vuosikate	164 774	145 484	19 290
Satunnaiset erät	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-34 781	-27 703	-7 078
Toiminnan rahavirta	129 993	117 781	12 212
Investointimenot	-224 938	-217 543	-7 395
Rahoitusosuudet inv.menoihin	45 514	39 176	6 338
Pysyvien vastaavien luovutustulot	37 173	29 957	7 216
Invetsointien rahavirta	-142 251	-148 410	6 159
Toiminnan ja investointien rahavirta	-12 258	-30 629	18 371
Antolainasaamisten lisäykset	-398	-18 248	
Antolainasaamisten vähennykset	1 096	17 655	
Antolainauksen muutokset	698	-593	
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	116 000	22 557	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-62 730	-23 853	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	93 207	5 005	
Lainakanna muutokset	146 477	3 709	
Oman pääoman muutokset	0	0	
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	313	-28	
Vaihto-omaisuuden muutos	278	1	
Saamisten muutos	24 636	37 261	
Korottomien velkojen muutos	-596	-1 714	
Muut maksuvalmiuden muutokset	24 631	35 520	
Rahoituksen rahavirta	171 806	38 636	
Rahavarojen muutos	159 548	8 007	
Rahavarat 31.12.	782 338	622 791	
Rahavarat 1.1.	622 791	614 784	

Espoon kaupunki on velaton – nettovelka on siis **positiivinen** 443,7 meur – suurista kaupungeista ainoa

31.12.2013

Data Espoon kaupunki Analyysi : B&MANs

Sisältö

- Tausta ja tavoitteet
- Espoon kaupunki 2009-2013
- **Espoon kaupunkikonserni 2013**
- Espoon kaupunkikonserni - yhteenveto

Espoon kaupungin tytäryhtiötoiminta – *viisi laajempaa kokonaisuutta*

2013

Espoon kaupungin konserni

Espoon kaupunki

Arava

1 601 Espoon Asunnot Oy

Liiketoiminta

1 603 Espoon Toimistotalo Oy
 2 604 Espoon Virastotalo Oy
 3 607 Tapiolan Urheilutalo Oy
 4 608 Kaupinkallion Paikoitustalo Oy
 5 610 Leppävaaran Pysäköinti Oy
 6 613 WeeGee Oy
 7 615 Espoon Matkailu Oy
 8 623 Länsimetro Oy
 9 624 Espoon toimitilat Oy
 10 633 Tapiolan Liiketalo Oy
 11 635 Suurpellon Markkinointi Oy
 12 638 Elä ja Asu Oy

Kuntayhtymät

1 701 Pääkaupunkiseuden yhteistyövaltuuskunta (YTV)
 2 702 Uudenmaan liitto
 3 703 Helsingin ja uudenmaan sairaanhoitopiiri
 4 704 Kärkulla Samkommun
 5 705 Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymä
 6 706 Eteva
 7 708 Samkommunen för Västra Nylands folkhögsskola
 8 709 Espoon seudun koulutus kuntayhtymä
 9 710 EVTEK-kuntayhtymä
 10 711 HSY -kuntayhtymä
 11 712 HSL-kuntayhtymä
 12 707 Samk. för hufvudstadsregionens svs. yrkeskolo

Säätiöt

1 619 Espoon Taide- ja Tietotekniikkasäätiö
 2 620 Espoon Kaupunginteatterisäätiö
 3 621 Helinä Rautavaaran etnografisen museon säätiö
 4 622 Espoon taidemuseosäätiö

Kiinteistöt

1 609 Koy Espoon Keskuksen Pysäköintitalo
 2 612 Koy Sokinsuonkuja 4
 3 616 Koy Koskelonteollisuus 1
 4 617 Koy Koskelonteollisuus 2
 5 618 Koy Koskelonteollisuus 3
 6 625 KOY Otaniemen Tiedeasunnot
 7 626 KOY WLC
 8 627 KOY Olarinluoma 15
 9 629 Kiinteistö oy Kielas
 10 628 Kiinteistö Oy Espoon Suviniityn Pysäköinti
 11 630 Kiinteistö Oy Jousenpuiston Pysäköinti
 12 631 Kiinteistö Oy OPINMÄEN KAMPUS
 13 632 Koy Espoon Sairaala
 14 634 Kiinteistö Oy Tapiolan Kulttuuritori
 15 636 Koy Matinkylän Bussiterminaali
 16 637 Koy Matinkylän Liityntäpysäköinti

Energia

1 Myyty - ei toimintaa

Yhteenveto: Espoon kaupungin konsernituloslaskelma

Espeen kaupunki 2013	Perus kunta	Rahastot (+ myynti voitot)	Like- laitokset	Eli- minoinnit	Espeen Kaupunki	Arava toiminta	Energia toimintaa harjoittavat	Kiinteistö toimintaa harjoittavat	Kunnalista liiketoimintaa harjoittavat	Säätiö toiminta	Kunta yhtymät (En osuus)	Eli- minoinnit	Espeen Kaupunki (konserni)
Tulot	1 648 452	1 145	491 619	-465 075	1 676 141	118 946	0	1 538	8 125	7 798	604 344	-88 580	2 328 311
Menot	1 671 060	1 048	368 682	-466 985	1 573 805	65 976	0	1 592	8 859	7 659	536 847	95 524	2 101 095
Toimintakate	-22 608	97	122 937	1 910	102 336	52 970	0	-54	-735	139	67 497	6 944	227 216
Poistot	54 300	122	52 901	1 354	108 677	35 661	0	531	3 995	99	44 197	120	193 040
Liikevoitto	-76 908	-25	70 036	556	-6 341	17 309	0	-585	-4 730	40	23 300	7 064	34 177
	-4,67 %	-2,18 %	14,25 %		-0,38 %	14,55 %		-38,04 %	-58,21 %	0,52 %	3,86 %		1,47 %
Rahoituskulut	-3 169	-2 510	-352	340	-5 691	-16 987	0	-299	-2 091	-28	-19 192	-1 146	-45 434
Rahoitustuotot	47 342	49 923	48	-29 184	68 129	1 241	0	12	3 160	64	1 826	-7 055	67 377
Peruspääomakorvaus			-28 225	28 225	0								
Väh.osuus + muut tyttäret					0	0	0	0	0	0		0	0
Nettotulos	-32 735	47 388	41 507	-63	56 097	1 563	0	-872	-3 660	76	5 934	-1 138	56 120

Konsernitasolla kertyi tuloja suhteessa vuoteen 2012 yli 88,2meur enemmän – myös valtionosuuksia oli 49,3 meur edestä maksettu suoraan Espoon kaupungin tyttäriin

Espeen kaupunkikonserni tuloslaskelma	2013	2012	2011	Ero 2013/2012	Ero Konserni/kaupunki
<i>Myyntituotot</i>	528 408	495 623	487 165	32 786	465 717
<i>Maksutuotot</i>	123 169	119 999	107 941	3 170	13 014
<i>Tuet ja avustukset</i>	41 540	38 409	34 301	3 132	6 625
<i>Vuokratuotot</i>	135 383	131 142	127 736	4 240	135 383
<i>Muut tuotot</i>	52 712	45 725	57 424	6 987	-18 270
Toimintatuotot	881 212	830 897	814 567	50 314	602 469
Valmistus omaan käyttöön	50 164	64 236	0	-14 072	404
<i>Verotulot</i>	1 307 153	1 249 323	1 231 449	57 829	0
<i>Valtionosuudet</i>	89 783	95 648	75 921	-5 865	49 298
Verot ja valtionosuudet	1 396 935	1 344 971	1 307 370	51 964	49 297
<i>Satunnaiset tuotot</i>	0	0	23	-23	0
<i>Satunnaiset kulut</i>	0	0	-3	3	0
Myyntivoitot/tappiot	0	0	19	-19	0
" Liikevaihto "	2 328 311	2 240 104	2 121 956	88 187	652 170

Tyttärien &
kuntayhtymien ulkoinen
myynti

Liikevoittoa kertyi konsernitason 48,5 meur edellistä vuotta vähemmän – henkilöstökuluissa 108,6 meur kasvu

Espeen kaupunkikonserni tuloslaskelma	2013	2012	2011	Ero 2013/2012	Ero Konserni/kaupunki
" Liikevaihto "	2 328 311	2 240 104	2 121 956	88 187	652 170
<i>Palkat ja palkkiot</i>	678 649	664 658	637 975	13 990	205 871
<i>Eläkekulut</i>	150 103	139 969	134 432	10 134	37 251
<i>Muut hlö sivukulut</i>	39 098	38 244	45 850	855	11 170
Henkilöstökulut yhteensä	867 850	842 871	818 258	24 979	254 292
Palvelujen ostot	857 298	825 101	716 509	32 197	171 537
Aineet,tarvikkeet ja tavarat	157 454	151 017	153 913	6 437	84 111
Avustukset	136 319	126 226	115 356	10 093	-5 716
Vuokrakulut	56 212	50 861	46 668	5 351	56 212
Muut toimintakulut	30 450	29 783	26 648	667	-28 658
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	-4 488	-6 935	-1 952	2 447	-4 488
Toiminnankustannukset	2 101 095	2 018 923	1 875 398	82 172	527 290
Toimintakate	227 216	221 181	246 558	6 015	124 880
Poistot	191 004	200 959	177 888	-9 955	84 482
Liikevoitto	36 212	20 223	68 670	15 970	40 399

Tyttärien &
kuntayhtymien ulkoinen
liikevoitto

Nettotulos oli 32,9 meur parempi – rahoitusnetto peräti 18,8 meur edellistä vuotta parempi

Espeen kaupunkikonserni tuloslaskelma	2013	2012	2011	Ero 2013/2012	Ero Konserni/kaupunki
Liikevoitto	36 212	20 223	68 670	15 970	40 399
<i>Korkotuotot</i>	12 520	13 986	13 677	-1 466	-996
<i>Muut rahoitustuotot</i>	54 857	35 453	25 249	19 404	473
<i>Korkokulut</i>	-41 114	-42 614	-40 856	1 500	-39 443
<i>Muut rahoituskulut</i>	-4 320	-3 704	-20 803	-616	-1 815
Rahoitusnetto	21 943	3 121	-22 733	18 822	-41 781
Arvon alentumiset	0	0	0	0	0
Tilikauden ali ja alipariarvot	-2 036	-101	132	-1 935	132
Netto tulos	56 120	23 243	46 069	32 858	-1 250

Tyttären&kuntayhtymien ulkoinen nettotulos

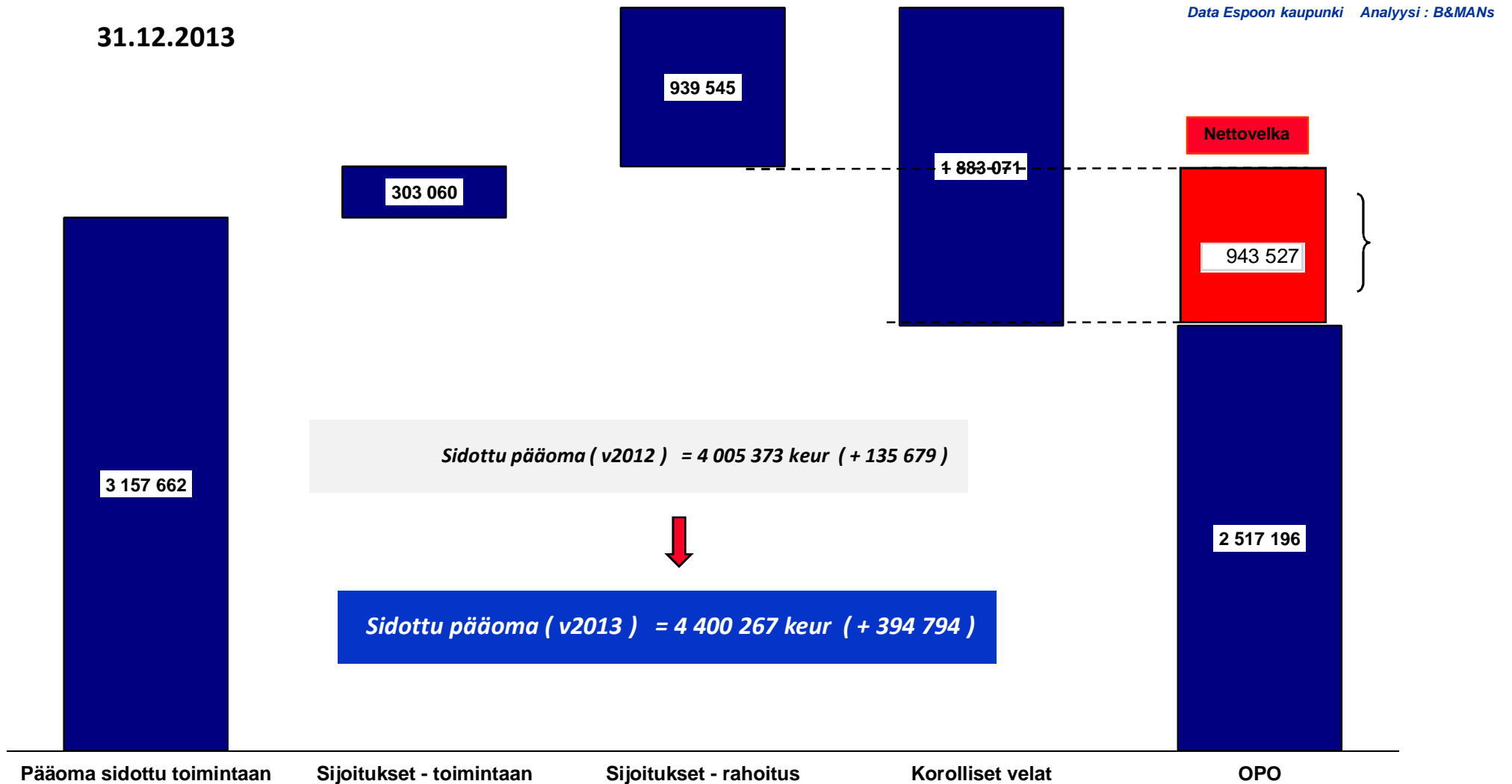
Espoolla on konsernitasolla 19 760 työntekijää ja ulkoistamisaste on 37,4

Espoon kaupunki konserni	2013	2012	2011
Henkilöstökulut (konserni)	867 850	842 871	818 258
Henkilöstökulut (kaupunki)	613 558	591 800	579 232
Henkilöstökulut (tyttärissä)	254 292	251 071	239 026
Henkilöstö (kaupunki)	13 970	13 787	13538
Henkilöstökulut/hlö (kaupunki)	43 919,69	42 924,49	42 785,64
Henkilöstöarvio(konsernissa)	19 760	19 636	19 125
Henkilöstö (tyttärissä)	5 790	5 849	5 587
Kustannusmassa yhteensä	2 292 099	2 219 882	2 053 286
Ulkoistamisaste(palveluiden ostot/kust.massaan)	37,4 %	37,2 %	34,9 %

Espoon kaupungin konsernin sidottu pääoma per kokonaisuus

Espoon kaupunki 2013	Perus kunta	Rahastot (+ myynti voitot)	Like- laitokset	Eli- minoinnit	Espoon Kaupunki	Arava toiminta	Energia toimintaa harjoittavat	Kiinteistö toimintaa harjoittavat	Kunnalista liiketoimintaa harjoittavat	Säätiö toiminta	Kunta yhtymät (E:n osuus)		
<i>Sidottu toimintaan</i>	565 384	17 875	741 590		1 324 849	757 760	0	84 714	613 527	1 421	556 962	-174 696	3 157 662
<i>Sijoitukset - toimintaan</i>	1 212 168	17 368	111 144	-573 790	766 890	16 448	0	111	24 369	463	5 305	-506 641	303 060
<i>Sijoitukset - rahoitus</i>	243 110	539 228	0	0	782 338	90 016	0	30 236	5 490	3 707	56 397	-28 640	939 545
<i>Sidottu pääoma</i>	2 020 662	574 471	852 734		2 874 077	864 224	0	115 061	643 387	5 591	618 664	0	4 400 267
<i>Korolliset velat</i>	338 664	0	4 118	-4 118	338 664	741 681	0	74 129	567 133	0	362 333	-200 871	1 883 071
<i>Oma pääoma</i>	1 681 998	574 471	848 616	-569 672	2 535 413	122 543	0	40 932	76 254	5 591	256 330	-509 106	2 517 196

Espeen kaupunki on konsernitasolla kahden viime vuoden aikana sitonut 531 meur uutta pääomaa – taserakenne kuitenkin vielä terve – nettovelkaa 943,5 meur

Espoon kaupunki				Muutos 2013/2012	Delta Konserni vs kaupunki
Rahoituslaskelma	2013	2012			
Vuosikate	249 159	224 302	24 857	84 385	
Satunnaiset erät		0	0	0	
Tulorahoituksen korjauserät	-38 870	-34 388	-4 482	-4 089	
Toiminnan rahavirta	210 289	189 914	20 375	80 296	
Investointimenot	-499 056	-566 840	67 784	-274 118	
Rahoitusosuudet inv.menoihin	45 857	82 025	-36 168	343	
Pysyvien vastaavien luovutustulot	39 553	126 488	-86 935	2 380	
Invetsointien rahavirta	-413 646	-358 327	-55 319	-271 395	
Toiminnan ja investointien rahavirta	-203 357	-168 413	-34 944	-191 099	
Antolainasaamisten lisäykset	-148	-158		18 090	
Antolainasaamisten vähennykset	546	1 331		-16 324	
Antolainauksen muutokset	398	1 173		1 766	
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	429 369	235 485		313 369	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-101 002	-30 864		-38 272	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-455	-20 698		-93 662	
Lainakanna muutokset	327 912	183 923		181 435	
Oman pääoman muutokset	131	-38		-38	
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	319	-45		6	
Vaihto-omaisuuden muutos	-76	216		-354	
Saamisten muutos	26 129	26 604		1 493	
Korottomien velkojen muutos	-1 354	-9 397		-758	
Muut maksuvalmiuden muutokset	25 018	17 378		387	
Rahoituksen rahavirta	353 459	202 436		183 550	
Rahavarojen muutos	150 102	34 023		-7 549	

Espoon kaupunkikonsernin kassavirta: investointitaso 499 meur (- 67,0) ; uutta lainaa otettu 327,9 meur edestä , investoinnit tyttäriin 274 meur

Sisältö

- Tausta ja tavoitteet
- Espoon kaupunki 2009-2013
- Espoon kaupunkikonserni 2013
- **Espeen kaupunkikonserni -yhteenveto**

Espoon kaupunkikonserni - Omia teitään kulkeva kaupunki pitää massiivisia investointejaan välttämättöminä

- Espoo voisi teoriassa haistattaa valtiolle pitkät ja sanoa, että pidä rahasi, nostamme hieman veroja ja hoidamme asiamme itse.
- Näin siksi, että Espoon bruttoveroaste on ainoastaan 22,00 prosenttia. Bruttoveroasteella tarkoitetaan sitä verotaso, jota kunnat joutuisivat kantamaan asukkailtaan ilman valtion ja kunnan välisiä tulonsiirtoja, missä myös kiinteistövero peritään osana kunnallisveroa.
- Tampereella vastaava prosentti on 31,32 ja Turussa peräti 34,08. Nämä kaupungit ovat Espooseen nähden kovin riippuvaisia valtiosta rahoituskanavana. Espoo sen sijaan on erittäin itsenäinen.
- Espoon aggressiivinen investoiminen johtuu osaltaan juuri siitä, että se haluaa pitää kiinni suvereeniudestaan. Espoo pärjää omasta mielestään parhaiten itsenäisenä kaupunkina.
- Espoon tase on vahva, koska sillä on paljon energiabisneksen myynnistä saatuja voittovaroja rahastoituna, mutta se velkaantuu tuntuvasti mittavien investointiensä johdosta.
- Lisäksi Espoon väestönkasvu tapahtuu niissä ryhmissä, joissa kaupungin järjestämällä palveluilla on erityisen suuri merkitys.
- Espoon talouden kipukohtia ovat jatkuvasti liian voimakkaasti kasvavat erikoissairaanhoidon ja toimeentulotuen menot.
- Espoon valtionosuudet laskivat viime vuonna 7,4 miljoonalla eurolla verrattuna vuoteen 2012. Lisäksi valtio tasasi pois lähes kaikki loputkin Espoon valtionosuudet. Höyläys vie Espoolta noin kolmen kunnallisveroprosentin tuoton verran.
- Ilman sitä Espoo olisi saanut valtiolta 223 miljoonaa euroa. Nyt käteen jäi kaupunkitasolla vain 40,5 miljoonaa euroa. Konsernitasolla Espoo sai valtionosuuksia 90 miljoonaa euroa, josta suuri osuus kanavoitiin suoraan koulutuskuntayhtymään.
- Toisin kuin Helsinki, Espoo ei ole tasaosuudestaan julkisesti purnannut

Espoon kaupunkikonserni - **Hallintolähtöiset kuntaliitossuunnitelmat saavat Espoon karvat pystyyn**

- Jonkinlainen metropolimalli on kuitenkin välttämätön. Espoon mielestä seudun kehitystä pitäisi ohjata maankäyttöön, asumiseen ja liikenteeseen painottuvalla ratkaisulla.
- Espoo selvittää myös parhaillaan liitosmahdollisuuksia Kirkkonummen, Kauniaisten ja Vihdin kanssa
- Talousasioissa Espoo on erilainen eläin Suomen kuntaviidakossa.
- Kaupunki myi kaiken energialiiketoimintansa energiayhtiö Fortumille ja rahastoi voittovarot. Rahastoinnin myötä sijoitustoiminnasta on tullut osa Espoon ydintoimintaa. Rahastojen nettotulos oli viime vuonna 47,9 miljoonaa euroa.
- Energiabisneksen muuttaminen sijoitusbisnekseksi ansaitsee monessa mielessä papukaijamerkin. Jaettua riskiä on helpompi hallita, eikä Espoon tarvitse murehtia energialiiketoimintaan liittyvistä ydinvoima- tai ympäristöhuolista. Sijoitussalkku ei vaadi myöskään massiivisia investointeja.
- Kuntapuolella energialiiketoiminnasta luopumista puoltaa sekin, ettei kunnista välttämättä löydy se kaikkein kirkkain tietämys riskisestä bisneksestä. Espoon tapa myydä ydintoiminnan ulkopuolinen bisnes ja omaisuus ja rahastoida voitot vapauttaa kaupunginjohdon energiaa kunnan perustoimintaan.
- Espoo on suurkaupungeista ainoa, joka on hoitanut asiansa näin.
- Liikeidea heijastuu läpi koko kaupunkikonsernin taseen. Espoolla on reippaasti tiettyä tarkoitusta varten korvamerkittyä rahaa. Kaikkiaan sitä on 574,6 miljoonaa euroa, josta 539,2 miljoonaa euroa on vielä käyttämättä.
- Emokaupungilla on iso kassa ja se on velaton.

Espoon kaupunkikonserni - Lukujen valossa Espoota voi kuvailla erityistalousalueeksi

- Kaupunkikonsernin talous on suurista kaupungeista parhaalla tolalla. Espoolaiset ovat hyvin varakasta kansaa. Suurten kaupunkien vertailussa (konsernin nettovarallisuus/asukas) he sijoittuvat sijalle kolme, Helsingin ja Oulun taakse.
- Espoon talous kasvoi viime vuonna mukavat 5,6 prosenttia. Kaupunkitasolla tuloja kertyi 62,7 miljoonaa euroa edellisvuotta enemmän. Ikävä kyllä tuloja nostivat kertaerät.
- Tuloksesta noin 10 miljoonaa euroa tuli verotulojen jako-osuuden muutoksesta. Ennakoitua paremmat rahoitustuotot johtuivat yhden varainhoitosopimuksen irtisanomisesta, jonka johdosta kaupungin kirjanpitoon realisoitui varainhoitosopimuksen sisällä olleita rahoitustuottoja. Rahastot tuottivat noin 30 miljoonaa euroa enemmän kuin talousarvioon oli budjetoitu.
- Espoo investoi vuosina 2013–2017 yhteensä 2,5 miljardia euroa. Viime vuonna kaupungin investoinnit olivat ennätyslukuissa. Ja konsernitasolla se investoi vielä enemmän, yhteensä 500 miljoonaa euroa. Viime vuonna Espoo laittoi yksin metroon 44 miljoonaa euroa.
- Investointilistalta löytyy lisäksi muun muassa Suurpellon alueen toteuttaminen, koulujen peruskorjausta, sairaala sekä vanhusten hoivakeskuksia.
- Kaupunki perustelee ääri rajoille viritettyä investointiohjelmaansa tulevaisuuden kasvunäkymillä. Esimerkiksi viiden kaupunkikeskuksen saaminen raiteiden varteen on ”taloudellisesti ja ekologisesti välttämätöntä”.
- Viime vuonna kaupungin toiminnan rahavirta investointien jälkeen oli 12,3 miljoonaa euroa pakkasella.
- Lainaa se otti 146,5 miljoonaa euroa.

Espoon kaupunkikonserni - Taseen puolesta Espoo kestää tulevat isot investoinnit

- **Espoo-konsernilla on omaa pääomaa lähes 2,5 miljardia euroa ja velkaa 1,5 miljardia euroa.**
- **Velasta suurin osa on tytäryhtiöissä, ja pelkästään Länsimetro Oy:ssä velkaa on 470 miljoonaa euroa.**
- **Espoon kymmenen liikelaitosta takoivat viime vuonna 68,2 miljoonan euron liikevoiton.**
- **Suurimman osan voitosta teki Tilakeskus, jonka liikevoitto oli 56,1 miljoonaa euroa.**
- **Tilakeskus sitoo myös liikelaitoksista eniten pääomaa. Vuoden 2013 lopussa sen toimintaan oli sidottu 708,7 miljoonaa euroa kaikkiaan sidotusta 852,7 miljoonasta eurosta. Liikelaitostoimintaa rahoitetaan omalla pääomalla.**
- **Voitoilla pönkitetään peruskunnan tulosta.**
- **Viime vuonna näitä peruspääomakorvauksia kanavoitiin kunnalle 28,2 miljoonaa euroa.**